

Jezične pogreške u medijima na primjeru podravskih novina i portala

---

Ivezić, Ivana

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:338658>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

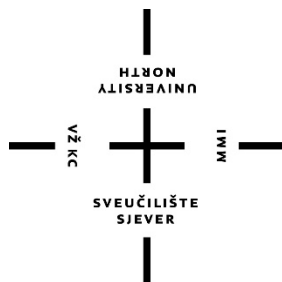
Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-04**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

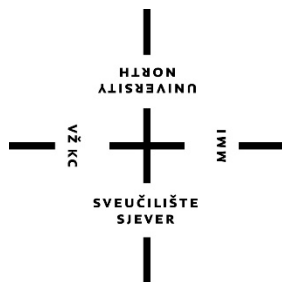
Završni rad br. 128/NOV/2018

**Jezične pogreške u medijima na primjeru podravskih
novina i portala**

Ivana Ivezić, 1135/336

Koprivnica, rujan 2018. godine

Sveučilište Sjever

Odjel za Novinarstvo

Završni rad br. 128/NOV/2018

Jezične pogreške u medijima na primjeru podravskih novina i portala

Studentica

Ivana Ivezić, 1135/336

Mentorica

doc. dr. sc. Gordana Tkalec

Koprivnica, rujan 2018. godine

Predgovor

Unatoč osnovnoškolskom, srednjoškolskom, pa i fakultetskom obrazovanju novinara i publicista još uvijek se događaju pogreške u publicističkome funkcionalnom stilu. Mediji koji bi trebali biti zrcalo pismenosti te pisani i govornički uzor pa čak, kroz obrazovnu funkciju medija, oni koji će nas podučavati i obrazovati hrvatskome standardnom jeziku sadržavaju brojne internacionalizme, kolokvijalizme, dijalektizme itd. Sama činjenica da ću se po završetku studija baviti novinarstvom potaknula je moju želju za ovakvom temom ali i radoznalost za još uvijek nepoznatim informacijama.

Čitajući novine i portale te uspoređujući njihov sadržaj uočavam da u suštini nema neke velike razlike. Ni jedan od ova dva medija ne temelji se u potpunosti na hrvatskom standardnom jeziku. Najčešći problem su anglizmi kojih je sve više, stoga je teško spriječiti njihovo širenje. Engleski je postao jedan od svjetskih jezika i samim tim se povećao njegov utjecaj na ostale jezike. Regionalni listovi i portali imaju problem s dijalektom koji je odraz govora područja na kojemu žive.

Ovaj završni rad ukazuje na najčešće pogreške u novinarskome publicističkom stilu te objašnjava ono što je preporučeno, ali i ono što je dopušteno, odnosno, dozvoljena odstupanja. Osim toga, svaka teza koja je navedena, potkrijepljena je adekvatnim primjerima koji su pronađeni u podravskim listovima i portalima.

Sažetak

Hrvatski jezik u medijima vrlo je aktualna tema. Proučavajući podravske listove te portale uvidjela sam da je, unatoč brojnim jezičnim rječnicima i pravilnicima, jezik medija i dalje na vrlo niskoj razini. Iza pravopisnih pogrešaka, koje su najčešće, slijede one na leksičkoj razini. Leksičku razinu mogu objasniti činjenicom da se riječi stranog porijekla šire zbog dolaska novih riječi, utjecaja interneta te želje da se stvori što prisniji odnos između publike i medija.

Početak rada objašnjava publicistički stil. Publicistički stil je stil javnog priopćavanja kojim se služe novinari i publicisti. Često se povezuje s književnoumjetničkim stilom zbog osebnosti izraza te ekspresivnih sredstava. Ekspresivna sredstva bilježimo u propagandnim, agitativnim i zabavnim žanrovima (feljton, esej, kratka priča...) koji ujedno poprimaju i osobine književnoumjetničkog stila.

Bit ovoga završnog rada jest ukazati na najčešće pogreške koje se događaju što zbog brzine, što zbog nedovoljne naobrazbe novinara i nepoznavanja hrvatskoga standarda. Zbog toga sam nabrojala i objasnila te prikazala najčešće pogreške na jezičnim razinama. U publicističkome stilu postoje i dozvoljena odstupanja od zadane norme, važno ih je spoznati jer se ne smatraju pogreškom u ovome funkcionalnome stilu.

Ključne riječi: jezik medija, pravopisne pogreške, publicistički stil, ekspresivna sredstva, jezične razine

Sadržaj

1. Uvod	8
2. Publicistički stil	11
3. Anglizmi u medijima	13
3.1. Jezično posuđivanje	13
3.2. Podjela stranih riječi	14
4. Pravopisne pogreške u publicističkome stilu	18
5. Fonološke pogreške u publicističkome stilu	25
6. Morfološke pogreške u publicističkome stilu	28
7. Pogreške u publicističkome stilu na tvorbenoj razini	31
8. Pogreške u publicističkome stilu na sintaktičkoj razini	34
9. Pogreške u publicističkome stilu na leksičkoj razini	39
10. Pogreške u publicističkome stilu na stilskoj razini	43
11. Dijalekti u medijima	44
12. Zaključak	47
13. Literatura	48

1. Uvod

Najveći problem jezika u medijima jest prekomjerno korištenje razgovornog stila, osobito u tiskanim medijima. Kod pretvaranja govora u pismo postoje različiti načini kojima se ostvaruje sadržaj. Prilikom takve preobrazbe mora se voditi računa o stilu, odabiru riječi, položaju riječi u rečenici itd. Najčešća pogreška kod pretvaranja govora u pismo jest ta da autor teksta prenese govor doslovno, odnosno, da ga napiše kao da govori. Razgovorni stil koristimo u prisnijoj komunikaciji koju možemo ostvariti s prijateljima, kolegama ili članovima obitelji te je u određenoj mjeri dopušten u razgovornim emisijama na televiziji i radiju te u specifičnom tipu tiskovina. Razgovorni stil karakterističan je za usmenu komunikaciju. Sadrži brojne kolokvijalizme, žargonizme i vulgarizme. Odlikuje ga komunikacijska spontanost.

Korištenje jezika u medijima zahtjeva vrlo dobro poznavanje normi i pravila na kojima se temelji standardni jezik. Svako odstupanje od istih smatra se pogreškom. U istraživanju najčešćih pogrešaka jezičnih razina koje se odvijaju, vodila sam se knjigom Lane Hudeček i Milice Mihaljević *Jezik medija. Jezik medija, uz Stilske osobitosti medijskoga jezika* Gordane Tkalec bila mi je glavna literatura kojom sam se služila prilikom izrade ovoga završnog rada. Za sam okvir rada te primjer kako bi rad trebao izgledati, poslužila sam se navedenom knjigom mentorice.

Primjere loše prakse pronašla sam metodom analize lokalnih podravskih novina i portala. Navedene podatke prikupila sam u razdoblju od 15. svibnja 2018. do 25. kolovoza 2018., a korpus istraživanja sačinjavali su: *Podravski list*, *Glas Podravine*, *Klikaj.hr*, *ePodravina.hr* te *Drava.info*. Odabrane novine i portali najčitaniji su mediji u Podravini. Odabrani su jer upravo lokalni mediji u znatnoj mjeri imaju problem s dijalektalnim govorom, kolokvijalizmima te narječjem kojim stanovnici govore.

Rad započinje objašnjenjem publicističkog stila u kojemu saznajemo da je upravo publicistički stil najsloženiji stil hrvatskoga standardnog jezika ujedno je bliži općem standardu od književnoumjetničkog i razgovornog, ali je slobodniji od administrativnog i znanstvenog stila. Obilježje su mu ekspresivna sredstva, no unatoč tome mora ostati objektivan te sadržavati točne i provjerene činjenice. Jezik ovoga stila mora biti gramatički i pravopisno uređen, ali isto tako i govor televizijskih i radijskih novinara mora odstupati od privatne komunikacije. (Za definiranje i objašnjenje publicističkoga stila poslužila mi je knjiga Josipa Silića *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika* ali i već prethodno spomenuta literatura).

Najčešća pogreška u hrvatskim medijima jesu anglicizmi te riječi stranog porijekla i internacionalizmi. Još od samih početaka jezici su se međusobno miješali, a danas je najvidljiviji veliki utjecaj engleskog jezika na ostale jezike. Svaka posuđena riječ obilježi primatelja, postaje svakodnevnica sredine u kojoj primatelj živi; od obrazovanja, aktivnosti do školovanja i zanimanja. Ovakve riječi u jeziku se pojavljuju zbog imenovanja pojmova, proizvoda, pojava itd. Osim toga, riječi stranog podrijetla mogu se pojaviti i kao fascinacija nekom državom ili kulturom (prema Kišić, 2016: 11-14).

Najčešće pogreške publicističkoga funkcionalnog stila razvrstane su prema jezičnim razinama koje sam pronašla u *Hrvatskom pravopisu Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* i *Hrvatskoj školskoj gramatici* te u knjizi Hudeček i Mihaljević, a to su:

- pravopisna
- fonološka
- morfološka
- tvorbena
- sintaktička
- leksička
- stilska razina.

Pravopisne pogreške pojavljuju se često iz trivijalnog razloga novinarove slabe pismenosti, previda i nelektoriranja teksta (č/ć, ije/je, veliko i malo slovo, s/sa, crtica/spojnica, zarez, uza/niza, sh/š itd.).

Pogreške na fonološkoj razini najčešće se očituju u govornim medijima. Osim toga pogreška je i gubljenje glasova, zamjena jednog glasa drugim te neprovođenje glasovnih promjena.

Pogrešno sklanjanje brojevnice *dvije*, sklanjanje prezimena muških i ženskih osoba, odnos *biti/htjeti*, komparacija pridjeva koji završavaju na *-ji/iji* pripadaju najčešćim pogreškama na morfološkoj razini.

Pogreške u publicističkome stilu na tvorbenoj razini najčešće su kod glagola koji završavaju na *-iti* i *-jeti*, kod glagola koji završavaju na *-nuti* i *-ći* te kod onih koji završavaju na *-ist/-ista* i *-arna/arnica*. Također, tvorbena razina nam ukazuje na to da riječi koje su preuzete iz stranih jezika sudjeluju u tvorbi riječi, a ne kao posebne riječi (fotoaparat).

Sintaksa proučava rečenično ustrojstvo. Njeno glavno obilježje jesu pravila po kojima se riječi slažu u rečenice. Npr. odnos bez da/a da, po tom pitanju/o tome, iako/premda itd.

Pogreške na leksičkoj razini jesu žurnalizmi koji se definiraju kao ustaljeni jezični izrazi u publicističkome stilu te riječi koje ne pripadaju standardnome jeziku.

Poseban problem na stilskoj razini jesu česte metafore, metonimije, poredbe, pleonazmi koji ponekad obogaćuju (osim pleonazama) jezični izričaj, a ponekad ih možemo smatrati pogreškom.

Dijalekti u medijima pomno su objašnjeni u knjizi *Stilske osobitosti medijskoga jezika*. Oni nam potvrđuju tezu s početka ovoga rada da su regionalni mediji često prezasićeni dijalektizmima, osobito u kolumnama. Ove navode potkrijepila sam primjerima koje sam pronašla u podravskim listovima i portalima.

2. Publicistički stil

Postoje teorije da se novinarstvo razlikuje od publicistike, odnosno novinarstvom se smatra rad na dnevnim i periodičkim novinama, dok publicistika predstavlja tiskani materijal kulturnog, književnog, političkog, itd. života u tim istim novinama. Zbog toga se smatra da je publicistički stil najsloženiji stil hrvatskoga standardnoga jezika. Stoga je bitno navesti točnu definiciju publicističkoga funkcionalnog stila (prema Silić, 2006: 75).

To je stil javnog priopćavanja kojim se služe novinari i publicisti pišući tekstove za dnevne novine, časopise i ostale tiskovine. Međutim, taj se stil ne ostvaruje samo u pisanome nego i u govornome mediju (jezik radija i televizije). Bliži je općemu standardu od književnoumjetničkog i razgovornog stila, ali je slobodniji od administrativnog i znanstvenog stila. To je složeni funkcionalni stil koji se dijeli na niz podstilova s obzirom na medij kojim se komunikacija odvija te s obzirom na karakter određenoga teksta ili emisije. (Hudeček i Mihaljević, 2009: 10).

Po upotrebi ekspresivnih jezičnih sredstava novinarsko-publicistički stil odmah je iza književnoumjetničkoga. Treba voditi računa kod uporabe ekspresivnih sredstava u novinarskome tekstu jer novinarske procjene moraju biti objektivne te sadržavati činjenice. Neutralna jezična sredstva sadržavaju informativni, popularizatorski, prosvjetiteljski i pedagoški žanrovi (vijest, komentar, kronika, recenzija, intervju, anketa i reportaža), dok ekspresivna prevladavaju u propagandnim, agitativnim i zabavnim žanrovima (kratka priča, koserija, humoreska, esej, feljton, nekrolog, panegirik, persiflaž, pamflet, parodija, groteska i lakrdija) (prema Silić, 2006: 76-77).

Publicistički diskurs najutjecajniji je čimbenik razvoja jezične svijesti i kulture pripadnika određene jezične zajednice. Tijekom povijesti tisak je bio odlučujući čimbenik koji je promovirao standardni jezik. Promoviran je na način nadjezične kategorije te mu je tisak omogućavao prostornu raširenost na cjelokupno područje hrvatske jezične zajednice. U to vrijeme hrvatska zajednica bila je politički, ekonomsko, geografski i jezično neujedinjena.

Jezik i govor kreatora publicističkoga diskursa trebao bi odgovarati zahtjevima strogih normi standardnoga jezika te ni u kojem slučaju ne bi smio sužavati normativnost jezika. Iz jezičnih sredstava standardnoga jezika različito će se crpiti različiti oblici tiskanoga publicističkoga

diskursa u odnosu prema verbalnoj publicističkoj formi. Jezik pisanih publicističkih formi mora biti gramatički i pravopisno uređen i usklađen sa standardnojezičnom ortografskom normom, isto tako i govor televizijskih i radijskih novinara i voditelja mora sadržavati što manje pogrešaka te odstupati od privatne komunikacije.

3. Anglizmi u medijima

3.1. Jezično posuđivanje

U svakome jeziku postoje riječi koje su posuđene iz nekog drugog govornog područja. Da bismo mogli razgovarati o njima, treba definirati termin „jezično posuđivanje“ te riječ „posuđenica“.

Proces jezičnog posuđivanja započinje transferom modela iz jezika davatelja u jezik primatelj. U procesu integracije strana se riječ, tj. model prilagođava sustavu jezika primatelja na različitim jezičnim razinama zadobivajući status posuđenice, tj. replike. (Kišić, 2016: 4).

Jezici već stoljećima dolaze u kontakt. Utječu jedni na druge iz različitih razloga. Da bismo znali o čemu je riječ, treba objasniti što su *miješani jezici* i postoje li oni zapravo.

Još od samih početaka jezici su morali međusobno dolaziti u kontakt. Utjecali su jedni na druge u raznim oblicima i okolnostima. Iz toga proizlazi termin *miješani jezici* koji se spominjao kroz povijest. Unatoč tome Rasmus Rask sumnja da miješani jezici postoje te tvrdi da ako se jedan jezik miješa s drugim može preuzeti neke posuđenice, ali neće preuzeti morfološke oblike. Također, naučeni strani jezik ne postaje miješani jezik, već postaje vlastiti jezik jednog naroda pod utjecajem stranog jezika (prema Kišić, 2016: 4).

Filipović u knjizi *Teorija jezika u kontaktu* razlikuje tri stupnja jezičnog posuđivanja:

- a) prebacivanje je pojava kad bilingvalni govornik alternativno upotrebljava dva jezika pa u svoj govor uvede iz drugog jezika potpuno neadaptiranu riječ,
- b) interferencija¹ se javlja kad dođe do preklapanja dvaju jezika,
- c) integracija² je stadij u kojem se strani element uklopio u sustav jezika primatelja kao utvrđena i potpuno adaptirana posuđenica (Filipović u Kišić, 2016: 4).

---

¹ Interferencija je lingvističko preklapanje kad se dva sustava upotrebljavaju simultano za jedan lingvistički element. (Filipović, 1986: 45)

² Integracija je proces koji se obavlja na razne načine prema govorniku i rezultira u nekim varijacijama oblika. (Filipović, 1986: 45)

Postoji posredno i neposredno posuđivanje. Posredno posuđivanje jest osnivanje na posredniku preko kojeg jezik davatelj dolazi u dodir s jezikom primateljem. Posrednik može biti neki jezik, no najčešće su to masovni mediji. Masovni mediji su mnogo efikasniji posrednici od jednog jezika. Spomenuti mediji mogu biti pisana ili govorena riječ. Neposredno posuđivanje vrši se bez posrednika. Stvara se direktan kontakt između govornika jezika davatelja i govornika jezika primatelja. Jezik davatelj u toj situaciji poprima potpunu dominaciju, odnosno postaje jezik na kojem se odvija cijela društvena djelatnost i veći dio života govornika jezika (prema Kišić, 2016: 5).

Puno se engleskih riječi na ovakav način pojavilo u različitim jezicima, osobito putem medija. Igrani filmovi, animirani filmovi, pa i crtani filmovi uglavnom su na engleskome jeziku. Djeca su od malena u doticaju s tim svjetskim jezikom što uvelike utječe na njih i njihov razvoj. Koliko je korisno poznavanje što više jezika, toliko šteti našem izvornome jeziku. Riječi poput *super*, *OK*, *akcija*, *kompjuter* itd. postale su dio naše svakodnevice i to ne samo kod mlađe populacije nego i kod starije. Danas, pretpostavljam, ne postoji osoba koja ne izgovori barem jednu englesku riječ u danu, a da toga nije ni svjesna.

Posuđena riječ obilježava primatelja te se ustaljuje i postaje svakodnevica u sredini u kojoj primatelj živi, od školovanja do zanimanja i ostalih aktivnosti. U skladu s tim Hrvati koji su stvarali i izgrađivali hrvatski književni jezik nisu odbacivali sve strano, već su strano primali u svoj jezik i to prvenstveno ono što se već uklopilo u jezik ili se u njega lako uklapa, a za to nisu mogli naći zamjenu (prema Babić, 2004: 87).

Jezično posuđivanje događa se još od jezičnih početaka. Posuđena riječ ustaljuje se u jezik te postaje dio govora određene jezične zajednice. Veliki utjecaj na jezično posuđivanje imaju mediji kojima bi obaveza trebala biti korištenje standardnoga jezika. Zbog sve većeg utjecaja engleskoga jezika, mediji su zanemarili svoju zakonsku obavezu korištenja hrvatskog standardnog jezika u javnoj komunikaciji, što zbog nedovoljne naobrazbe novinara, što zbog želje za stvaranjem prisnijeg odnosa s publikom.

3.2. Podjela stranih riječi

Kako bi bila usklađena s drugim, svjetskim jezicima, većina jezika prihvati novu riječ te ju prilagodi svome izričaju. Strane se riječi dijele na tuđice i posuđenice, a posuđenice na

usvojenice i prilagođenice. Tuđice su riječi koje na nekoj razini nisu sasvim prilagođene. Usvojenice su one riječi za koje prosječan govornik uopće ne zna da su stranog podrijetla i koje nemaju zamjenu. Prilagođenice su riječi stranog podrijetla, ali koje su posve integrirane u sustav hrvatskog jezika. Posuđenice su prilagođene hrvatskom jeziku, u jeziku su kako bi se imenovali neki proizvodi, pojave, pojmovi i slično te kao fascinacija nekom državom, stranim stilom života, itd. Da bi anglizmi bili potpuno integrirani u jezik primatelja, oni se moraju prilagoditi na četiri razine. To su ortografska, fonološka, morfološka te semantička razina (prema Kišić, 2016: 8).

Korištenje anglizama u medijima možemo pronaći vrlo lako. Metodom analize podravskih listova i portala prikupili smo primjere stranih riječi koje svakodnevno susrećemo.

Primjeri:	Ispravno:
„ <i>Tko su bili domaći akteri velike duhanske bande</i> “ (Podravski list, 23. lipnja 2018.)	sudionici
„ <i>Deset godina od afere</i> “ (Podravski list, 18. lipnja 2018.)	spora, sukoba, neobičnog događaja
„... <i>potkraj jeseni regionalni derbi s Bjelovarom</i> “ (https://epodravina.hr/koprivnica-prvenstvo-otvara-s-dva-gostovanja-trece-kolo-dolazi-slavonija-potkraj-jeseni-regionalni-derbi-s-bjelovarom/ 6. kolovoza 2018. 18:00).	važna utakmica
„ <i>BIZARNO Radnici otišli na pauzu, a iza leđa im se srušila kuća, u Gradu naložili izvođaču da ukloni opasne dijelove građevine</i> “ (https://epodravina.hr/bizarno-radnici-otisli-na-pauzu-a-iza-leda-im-se-srusila-kuca-u-gradu-nalozili-izvodacu-da-ukloni-opasne-dijelove-gradevine/ 6. kolovoza 2018. 18:04).	ne očekivano, čudnovato, neobično

„Koprivnički Muzej domaćin Edukativne muzejske akcije“ (https://www.glaspodravine.hr/mgk-koprivnicki-muzej-domacin-edukativne-muzejske-akcije/ 27. srpnja 2018. 21:30).	Obrazovne manifestacije, događanja
„Medijski dizajn među top pet najpoželjnjih studijskih programa“ (https://www.glaspodravine.hr/medijski-dizajn-medu-top-pet-najpozeljnjih-studijskih-programa/ 19. srpnja 2018. 13:12).	izbaciti „top“
„... spremni smo i jedva čekamo start prvenstva“ (https://drava.info/2018/07/slaven-belupo-otvara-sezonu-u-puli-ivkovic-spremni-smo-i-jedva-cekamo-start-prvenstva/ 29. srpnja 2018. 18:02).	početak

Mnoštvo engleskih i američkih riječi na ove su načine ušle u većinu europskih jezika, stoga ne čudi njihova učestalost u medijima, svakodnevnom govoru, ali i u državnim i javnim institucijama. Pomodnost i povodljivost za engleskim jezikom uvelike stiže i na naša novinarska vrata i u „žutom“, ali i u „ozbiljnom informativnom“ dijelu. Mediji vrve od anglizama umjesto da se koriste hrvatske riječi. Hrvatski leksik u svojoj je državi postao ugrožen s više strana. Smatra se da je leksički fond osiromašen, a izbjegavanje čitanja hrvatskih tekstova u školi te njihova razumijevanja dovodi do potpune ravnodušnosti prema jeziku. Engleski jezik postao je jezik interneta, što je izazvalo njegovu veliku popularnost, osobito kod mlađe populacije. Engleski je danas svjetski jezik te je zbog toga snažan prodor engleskih riječi u ostale jezike. Možemo reći da je postao univerzalno sredstvo komunikacije. Osnovni razlog prodiranja engleskih riječi jest sklonost Hrvata svemu što dolazi iz inozemstva i povodljivost za tim. Osim toga, velik utjecaj imaju i nove tehnologije, telekomunikacija, internetska mreža, mediji i industrija zabave. Lakše je prenijeti gotovu riječ nego shvatiti što ona zapravo znači (prema Kišić, 2016: 10-14).

Anglizme sve češće možemo čuti i vidjeti kako u hrvatskim medijima, tako i u stranim. Engleski jezik postao je svjetski jezik te se zbog toga u ostalim jezicima sve češće koriste riječi stranog porijekla. Anglizmi su postali neizbježni bilo to u dnevnim novinama ili u tabloidima. Ciljana publika više nije samo mlađa populacija, nego se danas anglicizmima obraća svim naraštajima. Riječi iz navedenih primjera su se toliko ustalile u našem jeziku da im se više i ne pokušava naći zamjena, postale su dio govora.

4. Pravopisne pogreške u publicističkome stilu

U publicističkome stilu najčešće pravopisne greške jesu one koje se pojavljuju iz trivijalnog razloga, a to su *č/ć* te *ije/je*. Uglavnom se događaju zbog slabe pismenosti novinara ili nelektoriranja tekstova. Osim njih u pravopisne greške ubrajamo bilježenje/nebilježenje glasovnih promjena, veliko i malo slovo, crtica/spojnica, zarez, pisanje priloga kojima se označuje približna količina, pisanje tvorenica s prefiksoidima, pisanje ktetika i etnika, niječnica uz glagol, sh/š, fonološko ili izvorno pisanje, rastavljanje na kraju retka, navezak prijedloga i priloga itd. (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 38).

Često se griješi kod upotrebe jata u glagolskome pridjevu trpnom (Hudeček i Mihaljević, 2009: 40).

pogrešno	točno
ocjenjen	ocijenjen
primjenjen	primijenjen
cjenjen	cijenjen

Prema *Hrvatskom pravopisu Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* postoje pravila prema kojima se razlikuje *ije* i *je*.

Ako je izgovor sloga dug, piše se *ije* (bijel, cvijet, dijete, tijelo, prijevoz...).

Ako je izgovor sloga kratak, piše se *je* (čovjek, medvjed, mjesto, svjetlo, svjetleći...).

Iznimka su riječi u kojima je zabilježen dvostruki izgovor, a pišu se s *je* (bljesak, smješko, nasljeđe, cvjetnjak, cvjetni...) te one u kojima je došlo do promjene u izgovoru, pa se, iako većina izgovara dugi slog piše *je* (rječnik, vjesnik...).

U nekim slučajevima piše se *je* iako je izgovor dug:

- u glagolima izvedenim od mjera, mjesto, sjesti, namještati, premještati, zamjerati, zasjedati
- u genitivu množine imenica: mjesto – mjestā, sjena – sjenā, vjera – vjerā, zdjela – zdjelā
- u nekih imenica: pjev, sjenka, smjer, vjernost.

Griješi se i kod pridjeva *sljedeći* te glagolskoga priloga sadašnjega *slijedeći*. *Sljedeći* predstavlja onoga koji slijedi, npr. *Neka uđe sljedeći*, dok *slijedeći* predstavlja onoga kojega se slijedi/tako da se slijedi, npr. *Slijedeći Marka došao sam do škole*. (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 40).

Glas jata označava *-ije, je, e, i i*. Što se tiče govora, izgovor jata gotovo da se ni ne primijeti. Problem se javlja kod pisanja riječi u kojima se treba odabrati ide li *ije* ili *je*. Ovakve pogreške

najčešće se događaju kod Hrvata koji govore ikavicom ili ekavicom. Kada je u pitanju pisanje na hrvatskome standardnom jeziku postoje brojna pravila kada se koristi *ije*, a kada *je*. U pravilu s dugim i kratkim slogovima postoje odstupanja, odnosno izuzeci, stoga je neke riječi najbolje naučiti napamet. Također, postoje riječi u kojima je ispravno korištenje i *ije* i *je*, no u tome slučaju riječi mogu promijeniti svoje značenje.

Crtica i spojnica razlikuju se jedna od druge po tome što je crtica dulja od spojnice i odvojena je od teksta s obje strane. Spojnica se nalazi u polusloženicama, upotrebljava se pri svakom članjenju riječi i piše se na kraju retka ako se riječ rastavlja itd. Crtica zamjenjuje prijedložni par od... do, označuje udaljenost između dvaju mjesta (*Zagreb – Koprivnica*), stavlja se između dvaju imena koja su u međusobnom odnosu (*utakmica Hrvatska – Francuska*). Tvorenice s prefiksoidima pišu se bez spojnice (autoklub, audiovrpca, videospot itd.) (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 40).

Sa spojnicom se pišu:

- dvije sastavnice od kojih se prva ne sklanja, označuju jedan pojam i svaka ima svoj naglasak (aperitiv-bar, beta-inačica)
- dvije sastavnice od kojih je prva oznaka, simbol ili broj (pH-vrijednost, 18-karatni)
- najmanje dvije sastavnice od kojih se zadnja sklanja, koje označuju najmanje dva pojma, svaka ima svoj naglasak (splitsko-dalmatinski, Čičin-Šainov)
- riječi nastale povezivanjem dviju oprečnih sastavnica (amo-tamo, hoćeš-nećeš)
- riječi nastale povezivanjem brojevnih riječi ili imenica i brojevnih riječi kojima se izražava približna vrijednost (četvero-petero, dva-tri)
- najmanje dvije nesamostalne sastavnice (cakum-pakum, ho-ruk)
- usklici koji se ponavljaju ili spajaju (av-av, z-z-z)
- padežni oblici i tvorenice u kojima je prva sastavnica broj ili pokrata (EU-a, 80-ih)
(prema *Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 2013).

Crtica se piše:

- pri izricanju neodređenosti, stupnjevanja ili približne vrijednosti (godina i pol – dvije, pola sata – sat)
- pri povezivanju dviju glagolskih sastavnica (drž – ne daj, idi mi – dođi mi)
- u frazeologiziranim eliptičnim rečenicama s dvjema sastavnicama (mladost – ludost, rečeno - učinjeno)
- pri izražavanju odnosa sučeljavanja (utakmica Hajduk – Dinamo)

- pri izražavanju raspona ili u značenju (od – do, 30 – 45 minuta) (prema *Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 2013).

Crtica i spojnica gotovo zvuče kao isti pojmovi, no među njima ipak postoji razlika. Različito se pišu, ali i upotrebljavaju u tekstu. Unatoč pravilima ovakve pogreške često se događaju u medijima.

Glas *č* nalazi se u osnovi nekih riječi (bačva, čačkalica, grč, ječam, ključ), u anglicizmima (čarlston, čarter, ček, čip, meč), u većini talijanizama (čelo, čembalo, činkvecento, činkvina, kapučino) te u posuđenicama (čamac, čarapa, čardak, čardaš, čizma).

Glas *č* prema *c* i *k* u osnovi riječi:

- u oblicima imenica muškoga roda: čovjek – čovječe, stric – striče, stričevi, stričevima
- u komparativu i superlativu pridjeva i priloga: jak – jači, najjači; prijek – preči, najpreči
- u oblicima (prezentu, imperativu, aoristu, imperfektu i glagolskome pridjevu trpnom) glagola: baciti – bačen; klicati – kličem, kličeš, kliče, kličemo, kličete, kliču; stjecati – stječem, stječeš, stječe, stječemo, stječete, stječu, stječi, stječimo, stječite

Glas *č* u tvorenicama prema *c* i *k* u tvorbenoj osnovi riječi: bobica – bobičast, bolnica – bolničar, djeca – dječurlija, djevojčica – djevojčičin (prema *Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 2013).

Glas *č* u sufiksima:

- imeničnim: -ač: nosač, osigurač; -ača: brezovača, udavača; -ačina: deračina, sprdačina; -čaga: rupčaga; -čanin: Bjelovarčanin; -če: djevojče, siročče; -čica: cjevčica, stvarčica; -čić: golupčić, momčić; -čina: kračina, naivčina; -čuga: kamenčuga; -ečak: grmečak; -ič: branič, vodič; -ičak: grmičak, -ičar: dijabetičar -ičić: gospodičić; -ičina: dobričina; -ična: sestrična; -jača: krpenjača, Sjevernjača; -ničar: povjesničar
- pridjevnim: -ačak: dugačak, -ački: zagrebački, -ičan: alergičan, -ičast: bjeličast, -ički: biciklistički
- glagolskim: -ačiti: prednjačiti
- priložnim: -ačke: naglavačke, naopačke.

Glas *č* u slavenskim patronimima i prezimenima sa završetkom -ič: Lav Nikolajević

Tolstoj, Oton Župančić...

Glas *č* u nekim kajkavskim zemljopisnim imenima: Bedekovčina, Globočec, Pantovčak...

(prema *Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 2013).

Glas *ć* nalazi se u osnovi nekih riječi (*ćelav, ćud, gaće, kći, leća...*), u glagolskome prilogu sadašnjem (*pišući, pjevajući, plešući, plivajući, radeći...*).

Glas *ć* prema *t* u osnovi riječi:

- u instrumentalu imenica ženskoga roda: mladost – mladošću (i mladosti), smrt – smrću (i smrti)
- u komparativu i superlativu pridjeva i priloga: ljut – ljući, najljući; žut – žući, najžući; ljuto – ljuće, najljuće
- u oblicima (prezentu, imperativu, imperfektu, glagolskom pridjevu trpnom) glagola: kretati – krećem, krećeš, kreće, krećemo, krećete, kreću (prema *Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 2013).

Glas *ć* u nekim oblicima i tvorenicama prema *sk* u osnovi riječi: pljeskati, plješćem, plješćeš, plješće, plješćemo, plješćete, plješću.

Glas *ć* u tvorenicama prema *t* i *đ* u tvorbenoj osnovi riječi: list – lišće, brat – braća, cvijet – cvijeće, kost – košćurina, smeđ – smećkast.

Glas *ć* u infinitivu glagola na *-ći*: leći, peći, pobjeći, reći, stići.

Glas *ć* u sufiksima:

- imeničnim: *-ać*: golać, *-aća*: mokrać, *-aćica*: spavaćica, *-bać*: zelembać, *-ćić*: golupčić, *-dać*: crvendać, *-ićić*: gospodičić, *-ić*: bratić, *-oća*: čistoća
- pridjevnim: *-aći*: jedaći, *-eći*: juneći, *-ećiv*: molećiv
- priložnim: *-oć*: jednoć, nekoć.

Glas *ć* u prezimenima sa završetkom *-ić* ili *-čić*: Anić, Habledić, Magdić, Ivančić, Markovčić.

Glas *ć* u nekim zemljopisnim imenima: Desinić, Dragalić, Okić, Otrić, Zaprešić (prema *Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 2013).

Glasovi *č* i *ć* stvaraju velike probleme onima koji su dužni koristiti hrvatski standardni jezik. Nerazlikovanje ovih glasova događa se i u pisanom i u usmenom obliku. Upotreba pogrešnog glasa može rezultirati dobivanjem riječi drugačijeg značenja od one koju smo željeli. Postoje riječi različitog značenja kojima su razlike glasovi *č* i *ć*. Unatoč brojnim pravilima i dalje se događaju ovakve pravopisne pogreške.

Pridjevi izvedeni od imena stranih gradova pišu se na dva načina; 1. izvorni način pisanja + sufiks *-ski* (newyorški, losangeleski itd.), 2. fonetizirano (njujorški, losandželeski).

Riječi *shema* i *shizofrenija* preuzete su iz grčkog jezika. U njima se skupina *sh* ne zamjenjuje glasom *š*.

Riječi na kraju retka rastavljaju se isključivo na granicama slogova.

Prijedlog *s* navezuje se (*sa*) kad stoji ispred riječi koja počinje glasom *s*, *ž*, *š*, *z* (*sa sladoledom*, *sa Žarkom*, *sa šlagom*, *sa Zoranom*) ili izgovorno teškom suglasničkom skupinom (*sa mnom*, *sa psom*). Prijedlog *uz* i *niz* navezuju se (*uza*, *niza*) po istim pravilima. Prijedlog *k* navezuje se kad stoji ispred riječi koja počinje glasom *k*, *g*, *h*.

Jednačenje po zvučnosti ne provodi se na granici prefiksa koji završavaju glasom *d* i osnove koja počinje glasovima *c*, *š*, *č*, ili *s* (*nadcestar*, *podčinjen*, *podšišati*, itd.) (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 40-42).

Prijedlog *s* često se pojavljuje kao pogreška. Njemu se u određenim slučajevima dodaje navezak *a* zbog lakšeg izgovora, no unatoč brojnim pravilima i dalje ne postoji suglasnost kada to činiti. Ista stvar događa se i s prijedlozima *k*, *kroz*, *nad*, *niz*, *pod*, *pred* itd., oni navezak dobivaju rijetko, kada je to, također, nužno za lakši izgovor. Ovakva se praksa sve rjeđe događa u svakodnevnoj upotrebi.

Primjeri:	Objašnjenje:	Ispravno:
„Istaknula je nužnost poštivanja ograničenja brzine kretanja izražene prometnim propisima i prometnim znakovima, ali i važnost smanjenja brzine odnosno prilagodbe brzine kretanja vozila u slučaju veće frekvencije vozila na cestama, povećanog broja vozača bicikala i pješaka na cestama, u zoni javnih okupljanja, približavanja opasnim zavojima, prijevojima i raskrižjima, te posebice iznenadnim kišnim pljuskovima uslijed kojih su kolnici mokri i klizavi.“ (https://www.glaspodravine.hr/apel-vozacima-da-ne-prestizu-na-nepreglednim-mjestima-i-ne-ulijecu-u-skare/, 22. kolovoza 2018. 19:06).	nedostaje zarez zarez na pogrešnome mjestu	ispred <i>odnosno</i> ide zarez jer u rečenicu uvodi naknadno objašnjenje ispred sastavnih veznika (<i>te</i>) ne piše se zarez

„Pobjednici su dobili zlatne medalje, a poraženi srebrne.“ (https://epodravina.hr/foto-ispod-zidina-starog-grad-a-najmladi-uzivali-u-etno-igrama-u-organizaciji-gradske-knjiznice-durdevac/, 22. kolovoza 2018. 19:24).	pogrešna upotreba glasa jata <i>ije/je</i>	pobjednici
„Jan Tisaj je na stazi dugoj 20,6 km u kategoriji U14 ostvario odličan rezultat i plasirao se na postolje na 2. mjesto, i bio najbolji od hrvatskih natjecatelja.“ (https://epodravina.hr/foto-rotorovci-nastupili-na-cestovnom-kupu-hrvatske-mladi-tisaj-osvojio-srebro/, 22. kolovoza 2018. 19:46).	zarez na pogrešnome mjestu	ispred sastavnih veznika (<i>i</i>) ne piše se zarez
„Dakle dašak atmosfere sa velikih utrka profesionalaca.“ (https://epodravina.hr/foto-rotorovci-nastupili-na-cestovnom-kupu-hrvatske-mladi-tisaj-osvojio-srebro/?meta_refresh=true, 22. kolovoza 2018. 20:13).	pogrešna upotreba prijedloga <i>s/sa</i>	s
„Sve ostale utrke su kružnog tipa, sa manjim ili većim krugovima.“ (https://epodravina.hr/foto-rotorovci-nastupili-na-cestovnom-kupu-hrvatske-mladi-tisaj-osvojio-srebro/?meta_refresh=true, 22. kolovoza 2018. 20:19).	pogrešna upotreba prijedloga <i>s/sa</i>	s
„Osigurana im je majica sa logom kampa te svakodnevna užina.“ (https://www.klikaj.hr/11-sportsko-ljeto-u-nedeliscu-ce-se-ponovno-odrzavati-kampovi-za-osnovnoskolce/, 22. kolovoza 2018. 20:30).	pogrešna upotreba prijedloga <i>s/sa</i>	s

Osnovna osobina kajkavskog narječja jest ta da se umjesto standardnih glasova *č* i *ć* u većini kajkavskih govora izgovara samo jedan glas (obično sredina između *č* i *ć*) (prema Klojučar, 2016: 15). Obzirom da se radi o podravskim listovima i portalima pretpostavka je bila da će najčešća pogreška biti nerazlikovanje *č/ć* te interpunkcijski znakovi na pogrešnome mjestu. Druga teza ispostavila se točnom. Interpunkcijski znakovi, odnosno zarez, stavljan je često ispred veznika *te* i *i* unatoč pravilu koje nalaže da se ispred sastavnih veznika ne piše zarez. Također, pogreška je i ne stavljanje zareza kod umetnute rečenice. Iščitavajući primjere *ije* i *je* nije toliko učestala pogreška, no ipak se događa. Najviše primjera pronađeno je kod pogrešne uporabe *s/sa* što može biti odraz nedovoljnog poznavanja pravopisa novinara, nelektoriranja, ali i lijenosti i neprofesionalnosti.

5. Fonološke pogreške u publicističkome stilu

Fonologija je lingvistička disciplina koja proučava razlikovnu funkciju glasova u pojedinom jeziku. Glasovi s razlikovnom funkcijom zovu se fonemi. Fonemski status imaju samo oni glasovi koji mogu biti nositeljima značenjske razlike (prema <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=20069>, 20. kolovoza 2018. 22:05).

Pogreške na fonološkoj razini najčešće su u govornim medijima. Osim naglasne razine, greške su i u gubljenju slova te zamjena jednog glasa drugim pod utjecajem regionalizama ili dijalektizama, često se događa i neprovođenje glasovnih promjena (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 46).

Ovakve pogreške najčešće se događaju zbog razgovornog stila. Često se u emisijama ili izjavama ne pazi na govor na standardnome jeziku te se mogu čuti brojni dijalektizmi, kolokvijalizmi, anglizmi itd. Ovakve pogreške mogu se dogoditi zbog nedovoljnog poznavanja standarda, ali i izazvati namjerno kako bi se stvorio prisniji odnos između novinara i sugovornika te očuvala tradicija određenog govornog područja.

Najčešće je kršenje osnovnih naglasnih pravila, odnosno naglašivanje riječi na posljednjemu slogu na kojemu ne može stajati naglasak (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 48).

Naglasni sustav hrvatskoga standardnog jezika sastoji se od četiriju naglasaka:

- *kratkouzlazni*
- *kratkosilazni*
- *dugouzlazni*
- *dugosilazni* (<http://hrvatskijezik.eu/naglasak-u-hrvatskome-standardnom-jeziku/>, 29. kolovoza 2018. 19:20).

Raspodjela naglasaka:

1. riječ može imati samo jedan naglasak
2. posljednji slog u riječi ne može biti naglašen
3. jednosložne riječi mogu imati samo silazne naglaske
4. višesložne riječi mogu imati sva četiri naglasaka na prvome slogu
5. unutrašnji slogovi višesložnih riječi mogu imati samo uzlazne naglaske (prema <http://sikavica.joler.eu/nastava/nastavni-materijali/hrvatski-jezik---pravopis-i-gramatika>, 29. kolovoza 2018. 19:04).

Kratkouzlazni je naglasak kratak, malo usporen s uzlaznim tonom.

Kratkosilazni je naglasak kratak, odsječen sa silaznim tonom.

Dugouzlazni je naglasak dug s uzlaznim tonom.

Dugosilazni je naglasak dug sa silaznim tonom. (Hudeček i Mihaljević, 2017. <http://gramatika.hr/pravilo/naglasak-i-naglasne-cjeline/3/#pravilo>).

Kršenje naglasnih pravila najčešće se događa kod stanovnika koji govore čakavskim ili kajkavskim narječjem. U njihovu govoru naglasak, uglavnom, stoji na posljednjem slogu što je prema navedenim pravilima pogrešno.

Riječi koje imaju svoj naglasak zovu se naglasnice ili toničke riječi. Riječi koje nemaju svoj naglasak zovu se nenaglasnice, klitike ili atoničke riječi. Nenaglasnice se dijele na prednaglasnice, proklitike ili prislonjenice i zanaglasnice, enklitike ili naslonjenice. Prednaglasnica se naslanja na naglašenu riječ iza sebe (npr. *u kuću, na stol*), a zanaglasnica na naglašenu riječ ispred sebe (*volim ga, mislio je*). Zanaglasnice ne mogu imati naglasak. U određenim uvjetima naglasak može prelaziti na prednaglasnicu, npr. *nà mjesto, ù grād*. U hrvatskome standardnom jeziku prednaglasnice mogu biti svi jednosložni prijedlozi (*bez, do, iz, kod, kroz, na*) i neki dvosložni prijedlozi (*ispod, iznad, među, mimo*) te veznici (*i, pa, te*) i čestice (*ne, ni*) (prema Hudeček i Mihaljević, 2017. <http://gramatika.hr/pravilo/naglasak-i-naglasne-cjeline/3/#pravilo>).

Pogreške se događaju kada naglasak ne prijeđe na prednaglasnicu u određenim slučajevima. To je, također, najčešće zbog utjecaja narječja, odnosno govora stanovništva određenog govornog područja.

Kod imena je važno voditi računa o tome da su imena poseban jezični podsustav koji ne podliježe svim zakonitostima, stoga treba poštivati volju pojedinca i naglasnu tradiciju sredine.

U govornim medijima česta je pogreška naglasak na posljednjem slogu, silazni naglasci u sredini riječi, pogrešno mjesto naglaska, pogrešan izgovor imena naseljenih mjesta, pokrajina i država. Najčešća pogreška je neprebacivanje naglaska na proklitiku (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 49).

Ovo poglavlje započeto je s tezom da se fonološke pogreške temelje na gubljenju slova te neprovođenju glasovnih promjena. Neprovođenje glasovnih promjena najčešće se događa zbog teksta koji je pisan na dijalektu, dok se gubljenje glasova uglavnom događa zbog brzine i nemarnosti. Kod izgovora imena najsigurnije je prvo provjeriti kako se izgovara, odnosno pitati stanovnike mjesta o kojemu je riječ ili osobe o kojima se govori.

6. Morfološke pogreške u publicističkome stilu

Morfologija je dio gramatike koji proučava vrste riječi te njihove oblike, odnosno njihovu morfološku strukturu. Morfologija proučava sustav jezičnih oblika, odnosno način na koji se riječi u nekom jeziku oblikuju i mijenjaju (prema [https://hr.wikipedia.org/wiki/Morfologija_\(jezikoslovlje\)](https://hr.wikipedia.org/wiki/Morfologija_(jezikoslovlje))), 20. kolovoza 2018. 14:30).

Deklinacija brojeva i upotreba brojevnih imenica jedne su od glavnih pogrešaka kada se govori o pogreškama u pisanju, unatoč jednostavnim pravilima.

Najčešća pogreška na morfološkoj razini jest brojevna imenica *dvije*. Dvije označuje dvije ženske osobe ili dva predmeta ženskog roda. Kod sklonidbe, sklanja se: G *dviju*, D *dvjema*, A *dvije*, V *dvije*, L *dvjema*, I *dvjema* (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 50).

Brojevnim imenicama je sastavni dio značenja neka brojiva količina npr. brojevna imenica *dvojica* označuje skup od dvije muške osobe. Brojevne imenice su *trojica*, *petorica*, *sedmorica* itd. i *stotina*, *tisuća*, *milijarda* (prema Hudeček i Mihaljević, 2017. <http://gramatika.hr/pravilo/naglasak-i-naglasne-cjeline/3/#pravilo>).

Često se pogreške događaju kod imenice *bol*, odnosno njeno nerazlikovanje u muškome i ženskom rodu može dovesti do riječi drugog značenja od onoga željenog.

Imenica *bol* muškog roda označuje tjelesnu patnju, dok imenica *bol* ženskog roda duševnu.

Instrumental imenice *put* glasi *putom*, a množina *putovi*.

Prezimana muških osoba koja završavaju na *-ić* dobivaju nastavak *-u* u vokativu.

Vokativ prezimana muških osoba izjednačuje se u svim funkcionalnim stilovima s nominativom kad je riječ o prezimenima u kojima bi se u vokativu provodila kakva glasovna promjena.

I ime i prezime muške imenske formule podliježe sklonidbi.

Prezimana ženskih osoba se ne sklanjaju, iznimka su prezimana koja završavaju na *-a*, ona se mogu ali i ne moraju sklanjati (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 51).

Deklinacija imena i prezimana ima točno određena pravila, što se i na koji način deklinira. U pravilu deklinira se muško ime i prezime, dok se žensko ime deklinira a prezime ne.

Kondicional I. pogodbeni je način koji se tvori od nenaglašenoga aorista pomoćnoga glagola *biti*, koji glasi i glagolskoga pridjeva radnoga.

Kondicional I. pomoćnih glagola glasi *bih bio/bila, bi bio/bila, bi bio/bila, bismo bili/bile, biste bili/bile, bi bili/bile* (prema Hudeček i Mihaljević, 2017. <http://gramatika.hr/pravilo/naglasak-i-naglasne-cjeline/3/#pravilo>).

Kod kondicionala I. najčešće se griješi tako što se pomoćni glagol *bi* koristi u svim licima, unatoč pravilima koji nalažu kada se i koji oblik koristi uz određeno lice. Za kondicional I. ne postoji formula, njegova se pravila, odnosno oblike mora naučiti napamet.

Futur I. je glagolski oblik kojim se izriče buduće vrijeme. Tvori se od prezenta pomoćnog glagola *htjeti* i infinitiva odgovarajućeg glagola.

Npr.: ja ću htjeti (htjet ću)/ ti ćeš htjeti (htjet ćeš)/ on, ona, ono će htjeti (htjet će)/ mi ćemo htjeti (htjet ćemo)/ vi ćete htjeti (htjet ćete)/ oni, one, ona će htjeti (htjet će) (prema <https://hgdcgkotor.files.wordpress.com/2015/05/hrvatski-pravopis-i-gramatika.pdf>, 29. kolovoza 2018.).

Pridjevi imaju osobinu da se mogu uspoređivati. Ta usporedba zove se komparacija. Osim stupnjevanja pridjeva, u komparaciji se događaju i neke glasovne promjene (jotacija, umetnuto l i nepostojano a), da bismo lakše proveli komparaciju ona sadrži i svoja pravila.

U komparaciji razlikujemo tri stupnja:

- pozitiv – iskazuje o kojoj je osobini riječ (bijel, dobar, zdrav)
- komparativ – kazuje da neki predmet tu osobinu ima u većoj mjeri (bjelji, bolji, zdraviji) (pozitiv+dometak), komparativ se tvori tako da se pozitivu dodaju nastavci – ši, -ji, -iji
- superlativ – kazuje da neki predmet tu osobinu ima u najvećoj mjeri (najbjelji, najbolji, najzdraviji) predmetak *naj*+komparativ, pridjevi koji počinju s *j* u superlativu imaju dva *j* – najjasniji

(prema <https://hgdcgkotor.files.wordpress.com/2015/05/hrvatski-pravopis-i-gramatika.pdf> 29. kolovoza 2018. 22:46).

Komparativ priloga *rado* je *radije*. Ne treba se upotrebljavati komparativ *rađe*.

Komparativ pridjeva na *-ji/iji* dolazi s jotiranom osnovom, odnosno komparativ tvoren sufiksom *-ji* (crnji, bjelji, žući) (prema Hudček i Mihaljević, 2009: 55).

Primjeri:	Objašnjenje:	Ispravno:
„Čudni su putevi Gospodnji.“ (https://epodravina.hr/foto-davorka-horvat-moderna-svecenica-omiljena-medu-svojim-vjernicima-da-bili-dobri-svecenici-ne-nam-celibat-se-udata-zena-mogu-poistovjetiti-s-problemima-drugih/), 15. kolovoza 2018. 16:39).	instrumental imenice <i>put</i> glasi <i>putom</i>, a množina <i>putovi</i>	putovi
„Prije svega željela bi se zahvaliti Društvu žena Herešin na organizaciji ovog događaja.“ (https://epodravina.hr/foto-sportski-susretni-zena-u-heresinu-okupili-mnostvo-clanica-udruga-s-podrucja-zupanije/), 20. kolovoza 2018. 15:34).	kondicional I. pomoćnih glagola glasi <i>bih bio/bila, bi bio/bila, bi bio/bila, bismo bili/bile, biste bili/bile, bi bili/bile</i>	bih
„...a onda kako sam štedila stopalo bol mi je otišla u koljeno.“ (https://epodravina.hr/foto-veronika-drljacic-najbolja-je-mlada-juniorka-hrvatske-koja-osvaja-medalje-i-sanja-olimpijske-igre-dosta-je-naporno-uskladiti-i-skolu-i-treninge-ali-uspjevam/), 22. kolovoza 2018. 16:48).	imenica <i>bol</i> muškog roda označuje tjelesnu patnju, dok imenica <i>bol</i> ženskog roda duševnu	bol mi je otišao

Morfološke pogreške u publicističkome stilu koje su nabrojane, pronađene su i u primjerima. Vidi se problem sklonidbe brojevnih imenica, konkretno imenica *dvije*. Osim toga, problem je i riječ *bol* i *putovi*. Kao što je navedeno, pogrešno se upotrebljava i kondicional I. pomoćnih glagola. Često se koristi *bi* u svim oblicima. Nesklanjanje prezimena muških osoba možemo, također, povezati s dijalektom nekog područja, pogotovo ondje gdje deklinacije i glasovne promjene ne dolaze do izražaja.

7. Pogreške u publicističkome stilu na tvorbenoj razini

Ako su glagoli tvoreni od iste osnove sufiksima *-iti* i *-jeti* istoznačni, bolje je upotrebljavati glagol na *-jeti*. U tome slučaju treba voditi računa o tome da se neki od tih parova razjednačuju. Npr. crveniti znači „činiti što crvenim“, dok crvenjeti znači „postajati crvenim“ (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 59).

Najčešće pogreške događaju se kod glagola koji se tvore od iste osnove, odnosno onih na *-ći*, da bismo znali što je ispravno trebamo objasniti pravilo.

Kad se od iste osnove tvore glagoli na -ći (dići, doseći, odmaći, taći, umaći itd.) i na -nuti (dignuti, dosegnuti, odmaknuti, dotaknuti, umaknuti itd.), u hrvatskome standardnom jeziku prednost imaju glagoli koji završavaju na -nuti. (<http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 12:03)

Glagoli četvrte vrste imaju samoglasnik *-i*, a ne *-a*, npr. (bojiti) (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 12:10).

Kada je riječ o riječima preuzetim iz stranih jezika s njima se postupa kao s prefiksima, odnosno razumijevaju se kao elementi koji sudjeluju u tvorbi riječi, a ne kao posebne riječi (fotoaparat, fotokopiranje...) (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 59).

Kod ovakvih primjera najčešća pogreška je stavljanje crtice ili spojnice između riječi koje podliježu tvorbi.

Imenice koje završavaju na *-ist* muškoga su roda i pogrešno ih je izgovarati i zapisivati s *-a*, npr. *aktivist, alpinist, biciklist, daltonist*.

Imenice na *-oc* (*čitaoc, gledaoc, slušaoc* itd.) ne pripadaju hrvatskomu standardnom jeziku, a imenice na *-lac* uz koje postoje i imenice istoga značenja tvorene od iste osnove na *-telj* (*čitatelj, gledatelj, slušatelj*) prednost se uvijek daje imenicama na *-telj* (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 12:20).

Navedeni primjeri ubrajaju se u srbizme, često ih možemo čuti ili pročitati u medijima. Osim toga, zastupljeni su i u govoru. Gotovo da su ustaljene riječi, osobito kod starije populacije. Unatoč jednostavnim pravilima, često dolazi do njihove pogrešne upotrebe.

Imenice tvorene sufiksom *-arnica* imaju prednost pred imenicama tvorenim sufiksom *-arna*. Imenice tvorene sufiksom *-onica* imaju prednost pred imenicama tvorenim sufiksom *-ona* (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 59).

U tvorbi imenica ženskoga roda koje označuju zanimanje od imenica muškoga roda na *-log* i *-og* (*defektolog, pedagog, psiholog, sociolog* itd.) u hrvatskome standardnom jeziku bolje je upotrebljavati izvedenice sa sufiksom *-inja* (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 12:23).

Često možemo primijetiti kršenje ovog pravila. Gotovo uvijek zanimanje stoji u muškome rodu, iako se radi o ženskoj osobi. U slučajevima u kojima je napisano u ženskome rodu obično stoji u pogrešnom obliku npr.: *psihologica* umjesto *psihologinja*.

Primjeri:	Objašnjenje:	Ispravno:
„Trudit ću se dići momčad u gornji dio tablice, uz malo sreće, zalaganja sve je moguće.“ (https://epodravina.hr/pocinje-nogometna-groznica-borac-u-obranu-naslava-krece-protiv-prekodravca-nove-molve-ugostit-ce-miklinovec-trener-ljubic-dobro-smo-radili-realnost-je-gornji-dio-tablice/, 23. kolovoza 2018. 22:15).	kad se od iste osnove tvore glagoli na – ći prednost imaju glagoli koji završavaju na -nuti	dignuti
„Nadamo se da ćemo se dići za koju ocjenu.“ (https://epodravina.hr/institut-za-financije-ocijenio-transparentnost-proracuna-zupanija-gradova-i-opcina-rezultati-su-iznenadujuci/, 23. kolovoza 2018. 22:19).	kad se od iste osnove tvore glagoli na – ći prednost imaju glagoli koji završavaju na -nuti	dignuti
„Udruga osoba s invaliditetom „Bolje sutra“ grada Koprivnice...“ (https://epodravina.hr/foto-koprivnicka-udruga-osoba-s-invaliditetom-bolje-sutra-predstavila-projekt-da-bi-mali-znali-a-veliki-pazili/, 23. kolovoza 2018. 22:31).	Prednost se daje imenicama koje završavaju na -ost, pred imenicama koje završavaju na -itet	s invalidnošću

„Dana 26. srpnja 2018. Udruga volontera Podravke Puls svečano je predala košarkaška kolica Košarkaškom klubu osoba s invaliditetom Koprivnica i tom prilikom obilježila završetak humanitarne akcije...“ (https://epodravina.hr/foto-koprivnicki-kosarkasi-s-invaliditetom-dobili-kolica-zahvaljujuci-humanitarnoj-akciji-i-plemenitim-donacijama/, 23. kolovoza 2018. 22:33).	Prednost se daje imenicama koje završavaju na -ost, pred imenicama koje završavaju na -itet	s invalidnošću
„Također je dodijeljeno 50.000 kuna za Turističko ugostiteljski kompleks JAPIN BREG...“ (https://epodravina.hr/potpورا-turizmu-renesansni-festival-i-picokijada-dobili-najvisenovca-evo-koliko-je-tko-dobio-za-svoje-turisticke-projekte/, 23. kolovoza 2018. 22:51).	pridjevne polusloženice	Turističko-ugostiteljski

Najčešće pogreške jesu one kod upotrebe glagola koji završavaju na –ći umjesto onih koji završavaju na –nuti. Također, problem je i pogrešno korištenje pridjeva *invalidnost* u instrumentalu. Umjesto *osoba s invaliditetom* treba *koristiti osoba s invalidnošću*. Prilikom analize sadržaja nije pronađen ni jedan primjer pogrešno upotrijebljenih imenica koje završavaju na –telj. Isto tako, u svim pronađenim primjerima imenice poput *ljekarna* i *ljekarnica* te *pekara* i *pekarnica* upotrijebljene su na ispravan način.

8. Pogreške u publicističkome stilu na sintaktičkoj razini

Sintaksa proučava rečenično ustrojstvo. Glavno obilježje jesu pravila po kojima se riječi slažu u rečenice. Riječ je najmanja jedinica kojom sintaksa barata, dok je najveća rečenica. Sintaksa je usmjerena prema rečenici i bavi se njome s raznih gledišta. Rečenica je glavna sintaktička jedinica (prema Knežević, 2015: 58).

Prijedlog *kod* označuje da se tko ili što nalazi u blizini koga ili čega ili da se što zbiva u zatvorenome prostoru koji pripada komu ili čemu. Nije ga dobro upotrebljavati za označavanje smjera kretanja: *Idem kod liječnika*, umjesto toga treba reći *Idem liječniku* (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6>, 30. kolovoza 2018. 13:00).

I u govornim i u pisanim medijima često se griješi kod ovakvih primjera. U razgovornome stilu gotovo da ni nema osobe koja će pravilno izgovoriti *kod* i *k*. Ovakve pogreške događaju se isključivo zbog nedovoljne naobrazbe novinara, ali i svih onih koji prijedlog *kod* upotrebljavaju na pogrešan način.

Ne treba upotrebljavati kolokaciju *po tom pitanju*. Umjesto toga treba reći: *o tome*. Pogrešno je i *opasan po zdravlje*, *opasan po život...*, ispravno bi bilo *opasan za zdravlje*, *opasan za život*.

Treba razlikovati prijedložni i besprijedložni instrumental. Prijedložni instrumental društva (*Idem u šetnju s Markom*), besprijedložni instrumental sredstva (*Putujem biciklom*) (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 62).

Ustrojstva sa složenim veznikom bez da u hrvatskome su jeziku prevedenice njemačkih ustrojstava sa složenim veznikom ohne dass. Umjesto složenoga veznika bez da u hrvatskome standardnom jeziku treba upotrebljavati složeni veznik a da ili veznike i ili a (<http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6>, 30. kolovoza 2018. 13:04).

Kolokacije su česte pojave, osobito u razgovornome stilu. Često je teško reagirati ispravno tijekom razgovora zbog brzine kojom se odvija. Pogreške se događaju i kod razlikovanja prijedložnog instrumentala društva i besprijedložnog instrumentala sredstva. Obično se prijedložni instrumental društva koristi i za jedan i za drugi oblik.

Pogrešno je upotrebljavati krnju vezničku skupinu *bez obzira što*, ispravno je *bez obzira na to što* (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 63).

U hrvatskome standardnom jeziku pri izricanju dopunskih sadržaja ne treba upotrebljavati veznik *mada*, umjesto njega treba upotrebljavati veznike *iako* i *premda*.

Veznik *ukoliko* ne treba upotrebljavati u hrvatskome standardnom jeziku, umjesto njega treba upotrebljavati veznik *ako* (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6>, 30. kolovoza 2018. 13:40).

Ako broj mora biti zapisan brojkama, imenica *dan* ne treba se sklanjati nego pisati *U trajanju od 21 dana*.

U datumu koji se ispisuje riječima, ime mjeseca stoji u genitivu.

Uz zamjenicu *Vi* koja se upotrebljava kao izraz poštovanja i piše se velikim slovom, stoji predikat u množini muškog roda, bez obzira obraćamo li se muškarcu ili ženi (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 65).

Pravilo da je u hrvatskome jeziku bolje u upitnoj rečenici upotrebljavati skupinu *je li* od skupine *da li* odnosi se na rečenice u kojima se nalazi glagolska enklitika *je*, npr. u rečenicama *Da li je on to zaista rekao?* ispravno je *Je li on to zaista rekao?* (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6>, 30. kolovoza 2018. 13:18).

Skupina *da li* u hrvatskome jeziku nije preporučljiva, ona potječe iz srpskoga jezika te iz jezika susjednih naroda. Kod nas se treba zamijeniti drugim oblicima. Upitna rečenica može započeti s *je li*, no ne uvijek. Glavnu funkciju rečenice ima predikat odnosno glagol, stoga je kod upitnih rečenica najbolji način predikat (glagol) staviti na početak.

Najčešće se griješi tako da se enklitika stavlja ispred glagola tamo gdje mora stajati iza njega, npr.: *Mlada žena je otišla u prodavaonicu* umjesto: *Mlada žena otišla je u prodavaonicu*. (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 68).

Ako se zamjenica odnosi na što živo, onda će u akuzativu imati oblik kojeg (čovjek kojeg(a) volim, pas kojeg(a) smo udomili, autor kojeg(a) rado čitam). Ako se zamjenica odnosi na što neživo, u akuzativu će imati oblik koji (auto koji sam kupio, most koji sam prešao, as koji sam izvukao iz rukava, roman koji rado čitam). Pravilno je

akuzativ zamjenice pisati i govoriti i s naveskom (kojega) i bez naveska (kojeg) (<https://sjedi5.com/kako-se-pise-pravilno-hrvatski/rijec/koji-ili-kojeg/>, 30. kolovoza 2018. 13:29).

Umjesto skupine *ni ne*, treba upotrebljavati skupinu s pojačivačem *i ne*.

Posvojni genitiv, kad je to moguće, treba zamijeniti posvojnim pridjevom, npr. *glava djevojčice/djevojčicina glava* (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 69).

Kao dvije ili više riječi pišu se neodređene zamjenice tvorene pomoću sastavnica *ni i i* (npr. *nitko, ništa, ničiji, nikoji, nikakav, nikolik i itko, išta, ičiji, ikoji, ikakav, ikolik*) u izrazima s prijedlozima *na, o, od, po, pred, s, u, za*:

- *Ne bih to učinio ni za što na svijetu.*, a ne: *Ne bih to učinio za ništa na svijetu.*
- *Ni od koga nema ni traga ni glasa.*, a ne: *Od nikoga nema ni traga ni glasa* (Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, 2013).

Primjeri:	Objašnjenje:	Ispravno:
„Zabava bez granica, kupanje u Dravi i putovanje brodom k susjedima okupilo stotine mladih i starih“ (https://epodravina.hr/foto-video-vikend-u-legradu-zabava-bez-granica-kupanje-u-dravi-i-putovanje-brodom-k-susjedima-okupilo-stotine-mladih-i-starih/, 20. kolovoza 2018. 22:33).	prijedlog <i>k</i> nije dobro upotrebljavati za smjer kretanja	susjedima
„Neizostavna tema bila je i cijepljenje te stanje u našoj županiji po tom pitanju. Posljednjih pet godina povremeno se pojavljuju zahtjevi o izuzimanju od cijepjenja.“ (https://epodravina.hr/foto-pedijatrica-zorka-valentic-vise-od-20-godina-lijeci-tisuce-malih-pacijenata-posao-moze-biti-jako-stresan-nosim-ga-i-kuci-no-rad-s-djecom-me-cesto-nasmije-do-suza/, 23. kolovoza 2018. 12:39).	ne treba upotrebljavati kolokaciju <i>po tom pitanju</i>	o tome

„Vlasnik treba poduzeti neke mjere da se dalje ne ruši ili srušiti ju, bez obzira što se ne prodaje.“ (https://epodravina.hr/bizarno-radnici-otisli-na-pauzu-a-iza-leda-im-se-srusila-kuca-u-gradu-nalozili-izvodacu-da-ukloni-opasne-dijelove-gradevine/, 23. kolovoza 2018. 22:33).	pogrešno je upotrebljavati krnju vezničku skupinu <i>bez obzira što</i>	bez obzira na to što
„Divne li ljetne kombinacije! Koprivničanka Petra savršeno je spojila crvenu ljubičastu i plavu boju, mada na prvi pogled baš i ne izgledaju kao s(p)retna kombinacija.“ (https://epodravina.hr/preplanulu-put-petra-je-istaknula-s-divnim-bojama-a-ove-natikace-svaka-trendseterica-ima-u-svom-ormaru/, 21. kolovoza 2018. 23:13).	pri izricanju dopunskih sadržaja ne treba upotrebljavati veznik <i>mada</i>	iako, premda
„Važno je istaknuti i to da će i ove godine mladi oslikavati zid kod Otoka mladosti u sklopu programa STREET ART, a time će dodatno uljepšati ovaj gradić Sjeverozapadne Hrvatske, koji, ukoliko niste, morate obići ovog lipnja!“ (https://epodravina.hr/ideo-otok-ovoga- vikenda-donosi-rock-punk-i-metal-koncerte-nezaobilaznu-street-art-izlozbu-i-brojne-druge-sadrzaje/, 20. kolovoza 2018. 13:02).	Veznik <i>ukoliko</i> ne treba upotrebljavati u hrvatskome standardnom jeziku	ako

„U kategoriji Junior, na stazi dugoj 99 km po vrlo vrućem vremenu i dugoj i zahtjevnoj stazi, je Lovro Krapinec zauzeo 5. mjesto...“ (https://epodravina.hr/foto-rotorovci-nastupili-na-cestovnom-kupu-hrvatske-mladi-tisaj-osvojio-srebro/, 22. kolovoza 2018. 19:56).	enklitika stoji ispred glagola <i>tamo gdje mora stajati iza njega</i>	Lovro Krapinec zauzeo je
„Vjekoslav Štimac je kazao kako policija brine o sigurnosti cestovnog prometa.“ (https://www.klikaj.hr/dva-mjeseca-prije-roka-pustanjem-balona-svecano-obiljezen-zavrsetak-radova-na-dvostrukom-kruznom-toku-na-ledinama/, 22. kolovoza 2018. 21:17).	enklitika stoji ispred glagola <i>tamo gdje mora stajati iza njega</i>	kazao je

Proučavajući primjere vidi se da se problemi događaju s veznicima i zamjenicama. Najčešće je upotreba pogrešnog oblika. Također, problem je i enklitika koja mora stajati iza glagola, a ne ispred. Ovakve pogreške događaju se zbog nedovoljnog poznavanja standardnog jezika te različitih oblika koje sadržavaju veznici i zamjenice. U ovome slučaju, najviše se griješi zbog razgovornog stila u kojemu se prilikom razgovora ne vodi računa o standardnome jeziku.

9. Pogreške u publicističkome stilu na leksičkoj razini

Na leksičkoj razini u publicističkome stilu posebno su izraženi žurnalizmi koji se definiraju kao ustaljeni jezični izrazi tipični za publicističke žanrove. Žurnalizmima možemo smatrati izraze koji su postali dijelom razgovornog stila (prema Bogdanović, 2017: 8).

Na leksičkoj razini, u publicističkome stilu, uglavnom se koriste riječi koje ne pripadaju standardnomu jeziku pa tako ni publicističkome stilu. One su u novinskim tekstovima vrlo česte unatoč jezičnim savjetnicima, normativnim rječnicima itd. (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 70).

Gdje, kamo i *kuda* pogreške su koje se svakodnevno uporno ponavljaju. Sva tri oblika povezana su s mjestom, no svaki od njih ima svoje značenje.

Neke riječi koje pripadaju standardnomu jeziku u nekim značenjima ne pripadaju mu u drugim. Najčešće se griješi u njihovoj uporabi. Prilozi *kamo* i *kuda* prilažu se „glagolima kretanja“, dok prilog *gdje* upotrebljavamo uz „glagole mirovanja“. *Kamo* označuje cilj kretanja, završnu točku, odredište prema kojem se netko uputio. *Kuda* označuje put po kojem se ili kroz koji se odvija kretanje. *Gdje* prilažemo glagolima mirovanja. On se odnosi na mjesto na kojemu se nešto odvija, na statičnost, ne na pravac ili smjer (prema <http://bujicarijeci.com/2012/11/gdje-%E2%88%92-kamo-%E2%88%92-kuda> 30. kolovoza 2018. 1:59).

Ispred je prijedlog koji označuje da tko ili što dopijeva s prednje strane koga ili čega. Nije ga dobro upotrebljavati onda kad želimo reći da tko nastupa umjesto koga drugoga ili da zastupa kakvu skupinu. U tome značenju u hrvatskome standardnom jeziku treba upotrebljavati prijedlog *uime*. Npr.: umjesto *ispred razreda* treba reći *uime razreda* itd. (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 2:05).

Neke riječi slično zvuče, ali različito znače. Upotreba krivog oblika može dovesti do radnje koju nismo željeli, zato je bitno znati što koja riječ predstavlja.

Ishrana (životinjska), *prehrana* (ljudska), *isti* (onaj koji je već bio), *jednak* (koji je istih svojstava kao i koji drugi), *kretati* (započinjati kretanje), *počinjati* (započinjati postojati, trajati, započinjati kakvo djelovanje), *kriv* (koji je učinio što loše, koji nije dokazao nevinost), *pogrešan* (koji nije onakav kakav bi trebao biti), *odgoditi* (premjestiti u kasnije vrijeme),

odložiti (privremeno staviti na koje mjesto) (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 74).

U hrvatskome standardnom jeziku imenica *par* označuje skupinu od dvaju predmeta ili dviju osoba, dok *nekoliko* označuje neodređen broj, mnoštvo. Npr.: *par čarapa/nekoliko peciva* (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 2:29).

Nerazlikovanje imenica *par* i *nekoliko*, najčešća je pogreška u medijima. Iako je pravilo jednostavno, u odabiru *par* i *nekoliko* griješi se svakodnevno. Obično se imenica *par* uzima za sve oblike.

U hrvatskome standardnom jeziku imenice *blagdan* i *praznik* nemaju isto značenje. Imenicom *blagdan* označuje se dan posvećen vjerskomu događaju (Uskrs, Velika Gospa, Bajram), a imenicom *praznik* označuje se dan kojim se obilježava događaj važan za društvenu zajednicu ili međunarodni dan posvećen čemu (Praznik rada, Dan državnosti) (prema <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 2:34).

Paronimi su riječi sličnog izraza i sadržaja, često se pogrešno upotrebljavaju, odnosno jedna umjesto druge. Ovakve su pogreške najčešće u govornim medijima.

Civilizacijski (u skladu s civilizacijom)/*civilizirano* (civilizirano ponašanje), *desetci* (nekoliko skupina od po deset)/*desetine* (nekoliko desetih dijelova nečega), *dvoje* (dvije osobe različita spola)/*dvojica* (dvije osobe muškog spola), *isticati* (posebno naglašivati)/*istjecati* (otjecati, tekući nestajati iz čega), *kožnat* (koji je od kože)/*kožni* (koji se odnosi na kožu), *oboje* (dvije osobe različitog spola)/*obojica* (dvije osobe muškog spola), *pekara* (mjesto na kojem se mijesi i peče kruh)/*pekarnica* (mjesto na kojem se prodaje kruh), *psihički* (koji se odnosi na psihu)/*psihološki* (koji se odnosi na psihologiju i psihologe) (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 77).

„U hrvatskome standardnom jeziku glagol *pričati* znači ‘usmeno iznositi kakav sadržaj’, pa je pravilno reći *Priča priču. ili Pričao mi je o svom djetinjstvu. Glagol govoriti znači ‘izražavati ili priopćivati što govorom’, ali i ‘znati se usmeno izražavati na kojemu jeziku’, npr. govoriti tekst napamet, glasno govoriti. Glagol razgovarati znači ‘sporazumijevati se govorom, izgovorenim riječima razmjenjivati misli, voditi s kim razgovor’, npr. razgovarati s prijateljima.“ (<http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 2:37).*

Svinjeći (koji se odnosi na svinjsko meso)/*svinjski* (koji se odnosi na svinje), *van* (označuje smjer kretanja)/*vani* (označuje vanjski prostor), *zadaća* (zadatak za školu koji se radi kod kuće)/*zadacnica* (bilježnica u koju se pišu školske zadaće), *zahvaliti* (izraziti zahvalnost)/*zahvaliti se* (odbiti što), *zaspe* 3. l. mn. (zaspe svake noći)/ *zaspu* 3. l. mn. (zaspu ih pijeskom) (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 78).

Primjeri:	Objašnjenje:	Ispravno:
„Prije svega željela bi se zahvaliti Društvu žena Herešin na organizaciji ovog događaja.“ (https://epodravina.hr/foto-sportski-susretni-zena-u-heresinu-okupili-mnostvo-clanica-udruga-s-podrucja-zupanije/, 22. kolovoza 17:08).	gramatička pogreška, pogrešna upotreba kondicionala I. pogrešna upotreba glagola zahvaliti	bih zahvaliti
„Zašto se uvoze jagode iz inozemstva kada ima toliko domaćih? Onda dođe do čepa na tržištu i mi uzgajivači nemamo kamo sa svojom robom.“ (https://epodravina.hr/namalom-standu-klaudije-sipek-nasli-smo-jagode-koje-su-nas-vratile-u-djetinjstvo-dobra-je-godina-za-njih-kod-uvoznih-nikadne-znate-sto-cete-dobiti/, 22. kolovoza 17:15).	pogrešna upotreba glagola kretanja	gdje
„Posebno je to vidljivo kada odlaze na ljetovanje pa psa ostave na ulici jer nemaju kuda s njim, što je česta praksa tijekom ljetnih mjeseci.“ (https://epodravina.hr/problemi-u-aziluvoditelj-ratimir-jursetic-pucamo-posavovima-zbog-neodgovornih-vlasnikapostoji-mogucnost-stopiranja-zaprimanja-zivotinja/?meta_refresh=true, 22. kolovoza 2018. 17:33).	pogrešna upotreba glagola kretanja	gdje

„Na održanoj manifestaciji ispred Grada Koprivnice sudjelovao je Mišel Jakšić, gradonačelnik, a ispred Koprivničko-križevačke županije Ratimir Ljubić, zamjenik župana.“ (https://epodravina.hr/foto-pcelarski-razgovori-okupili-velik-broj-pcelara-cilj-je-promicanje-ove-grane-kao-i-razmjena-iskustava/, 22. kolovoza 2018. 17:40).	pogrešna upotreba prijedloga	uime uime
„...a poslijepodnevni sati su konačno malo primirili sunce i zrak je osvježilo par kapi kiše.“ (https://epodravina.hr/foto-video-tomislav-je-sve-blize-cilju-za-latice-pola-puta-je-prosao-i-uspjesno-prkosi-svim-vremenskim-uvjetima-svakog-dana-neki-novi-izazovi-ali-uvijek-uspjem-stici-na-cilj/, 22. kolovoza 2018. 17:48).	pravopisna pogreška ije/je pogrešna upotreba imenice <i>par</i>	osvježilo nekoliko

Paronimi su najveći problem pogrešaka na leksičkoj razini. Također i žurnalizmi te riječi koje ne pripadaju standardnome jeziku. Često se miješa značenje riječi, pa neke riječi koje pripadaju standardnome jeziku u jednom kontekstu, ne pripadaju mu u drugome. Pogrešno se upotrebljava riječ *par* i *nekoliko* te *ispred* i *uime*, ali i *zahvaliti se* umjesto *zahvaliti* koja označuje zahvalu nekome za nešto.

10. Pogreške u publicističkome stilu na stilskoj razini

U publicističkome funkcionalnom stilu česta je uporaba pleonazama. Riječ je o gomilanju suvišnih izraza ista ili bliska značenja. Pleonazmi dolaze u obliku sintagmi. Susrećemo ih u razgovornome stilu, a posebno njima obiluje poslovni ili administrativni stil. Npr.: kako i na koji način; no, međutim; čak štoviše; često puta; godina dana; vremensko razdoblje; mala kućica; oko desetak (prema <http://kreacija.info/pleonazmi-u-hrvatskom-jeziku/> 30. kolovoza 2018. 1:27).

Poseban je problem uporaba različitih stilskih sredstava: poredaba, metafora, metonimija, frazema itd. (prema Hudeček i Mihaljević, 2009: 83).

Primjere loše prakse u publicističkome stilu na stilskoj razini možemo pronaći vrlo lako. Metodom analize sadržaja obuhvatit ćemo *Podravski list* od 2. srpnja 2018. Bitno je napomenuti da smo primjere pronašli isključivo u naslovima te podnaslovima i nadnaslovima.

„Vozio bez vozačke pa napravio rusvaj na cesti“

„Sin iz pakla“

„Korak do provalije“

„Detalji strašne nesreće koja je cijelu ulicu zavila u crno“

„Bura zbog smjene šefova dva HŽ-ova kolodvora u Koprivnici i Križevcima“

„Novi umjetnički sadržaji nakon više od desetljeća suše“

„Nestalo je naših milijun kuna“

„Darko riješio prašumu“

„Proslavili velikih 90 godina postojanja“

„Kad se velike ruke slože...“

„Sustav je pred pravim kolapsom“

„Krš i lom na magistrali u Novigradu Podravskom“

„Sin zlotvor teško pretukao majku“

„U boj, u boj! Za narod svoj!“

Stilsku razinu uglavnom obilježavaju stilska izražajna sredstva. Najčešća je metafora, zatim hiperbola, metonimija, usporedba, epiteti itd. Uz stilska izražajna sredstva koriste se i frazemi te pleonazmi. Ovakvi naslovi pojavljuju se zbog privlačenja pažnje čitatelja, ali i senzacionalizma koji je sve više popularan i zastupljen u hrvatskome novinarstvu. Oni „prodaju“ priču i povećavaju prodaju novina.

11. Dijalekti u medijima

Dijalektni ostvaraj naj snažniji je u pisanom govoru i govorenom pismu. Najčešća pojava jesu dijalektizmi u svakodnevnome kolokvijalnom govoru u kojemu govornici isprepliću standardni jezik i mjesni govor. Takvo korištenje dijalektizama smatra se pogrešnim i ono se izbjegava, osim u pisanom govoru ili govorenom pismu koji želi prenijeti ležernost govorene komunikacije ili se dijalektizmi upotrebljavaju zbog približavanja publici. Zbog toga se pojavljuju i brojni žargonizmi. Sve češće se u pisanim medijima doslovno prenosi nečiji govor bez ispravljanja pogrešaka (prema Tkalec, 2014: 16).

Brojni intervjui ili izjave prevedeni su doslovno. Prema onome što smo naučili tijekom studiranja takva se praksa smatra nedopustivom. Svaka pogrešno izgovorena riječ mora se ispraviti unatoč svim odstupanjima.

Dijalekti i idiomi u medijima se pojavljuju na pet razina:

- kao tema (u priložima ili reportažama o narječju)
- kao sredstvo (novinar se u svojem radu koristi dijalektom)
- kao sporedna ilustracija (za stvaranje ugođaja nekog prostora)
- kao slučajna pojavnost (u anketama ili razgovorima o ostalim temama)
- kao pogreška (najčešće samo dijalektizmi ili naglasna obilježja) (prema Tkalec, 2014: 17).

Dijalekti se koriste najčešće zbog čuvanja tradicije, zatim zbog predstavljanja svoga kraja, stvaranja osjećaja bliskosti te pripadnosti lokalnoj zajednici ali i nedovoljnog poznavanja standarda i humora. Dijalekt je vrlo važno regionalno obilježje. Govor na dijalektu osobniji je i emocionalno obojeniji. Potiče emociju i empatiju jezikom, a zatim sadržajem. Najčešće su kolumne i blogovi na dijalektu. Teme im se uglavnom dotiču prošlosti, odnosno nostalgije, ali posjeduju i vrlo aktualne teme (prema Tkalec, 2014: 17).

Pisanje na dijalektu razlikuje se od pisanja dijalektizama. Pisanje na dijalektu predstavlja tekstove koji su cjelovito napisani na dijalektu, odnosno jednom govornom narječju. To se događa zbog stvaranja ugođaja između čitatelja i medija u kojemu je plasiran takav tekst. Postoje novinari i kolumnisti koji se koriste dijalektom u svojim tekstovima, to je njihov

osobni izričaj i takvo se pisanje ne smatra pogrešnim. Pisanje dijalektizama događa se spontano ili namjerno uslijed nedovoljnog poznavanja standarda ili zbog pokušaja približavanja mlađoj publici i takvo je korištenje dijalektizama pogrešno.

„– Novinar, pa de si ti, nema te ko ni ovog snega. Pak si propustil jednu i pol utakmicu, ko je to videl dojt na kraj utakmice i onda iti slikati – veli meni jučer Štef u Reki. Taman sam došao na početak drugog poluvremena, finalne utakmice. Naravno kako je red, prvo pitanje mi je bilo koji je rezultat, a drugo sam postavio automatski premda sam znao odgovor “tko igra“.

– E pa stvarno, ja nemrem verovati kaj ti mene pitaš. Pak Torčec protiv Drnja. Drnjanci su ti plavi – veli meni Štef i čeka moju reakciju. Nisu igrale te dvije momčadi, već Lipa i Mladost iz Sigeca, no ja sam prihvatio igru i napravio se bedastim.“
(<https://www.glaspodravine.hr/kolumna-torcec-protiv-drnja-i-skorasnji-pocetak-zupanijskih-liga/>, 23. kolovoza 2018. 13:14).

„Jozef uzgaja crnoga ribizla. Bez špricanja. V proleće točno zna kolko bu dobil po kili kad najesen pobere. I zihér je da bu sve prodal, osim jedne tone kaj podeli pajdašima. Ima tri kuće kraj jezera na 150 kilometri od Osla, dva auta i petero dece. Država mu daje velike poticaje za ekološku proizvodnju. Skoro kak i pri nama, samo kaj tam nemreš dobit lovú ak ne vide da si zbilja nekaj proizvel. V Norveškoj i inače jako drže do ekologije. I v najmanjem selu v pripizdini svaka kuća ima četiri kante za otpad. Nigde nema čikova. Ni Piškornice. Kitil ima šestero dece. Živel je godinama v Oslu, a onda mu je dozvizdila gužva pak je kupil starinu v Telemarku, v divljini. Vredil si je imanje za 100.000 eura. Ono, malo kokica, vrtek, zečeki za klince. Ima čak i lozu, kaj je tam čudno...“ (Podravski list, 2. srpnja 2018.)

„Strastveni ribič Jožina, koji inače ne voli nogomet niti nikakve, kak on veli, slične načine zaglupljivanja masa, došel je do nas v nedelu prijepoldan k Raci v dresu hrvatske reprezentacije. Svojom pojavom nas je v potpunosti šokeral dok smo raspravljali o taktiki za Dansku, a taktika je bila da bi peku trebalo dati peći v tri vure, kaj se stignemo najesti prije utakmice. No to je ve neje važno, Jožina je glavna tema. Poznato je da je navek Jožina bil srdit dok so bila velika nogometna natjecanja.“ (Podravski list, 2. srpnja 2018.)

„El vidiš ti to i nebo se plače kaj su nam završile lige. Vu Vojvodincu sem videl da se tak nebo plakalo za ŽNL-ima da je onom čoveku i drevo hitilo na hižu. Nega ih više, celo leto bez

nogometnih utakmica. Bu malonogometnih turniri, bu ve i one Ljetne lige vu Koprivnici, al selo je selo, ŽNL je ŽNL – pojadal mi se Štef. Nigdar bogca Štefa još nisem videl tak žalosnoga. Ni piva mu nije pasala, tuga je bila golema...“
(<https://www.glaspodravine.hr/kolumna-kraj-znl-a-prepicavanje-novin-i-zalosni-stef/>, 22. kolovoza 2018. 13:45).

Navedeni primjeri izdvojeni su iz kolumni koje su pisane na dijalektu. Ovakvo pisanje nije pogrešno, no unatoč tome sve je rjeđe. Od nekoliko podravske medija, kolumne na dijalektu pronađene su samo u Glasu Podravine i Podravskom listu.

Govor i pismo na dijalektu ne mora uvijek biti pogreška u medijima. Dijalektalnim govorom može se očuvati tradicija te podučiti mlađe naraštaje o govoru koji se sve rjeđe koristi. Iako mlađa populacija koristi neke dijalektizme, nije ni upola onoga kako se nekada govorilo. Tehnologija, obrazovanje i informiranje uvelike je pridonijelo smanjenju dijalektalnog govora. Također, danas se u društvu smatra sramotnim sve ono što nije u skladu sa standardom. Osim toga, govor na dijalektu je sredstvo kojim se možemo vrlo lako približiti određenoj publici i time zadobiti njihovo povjerenje.

12. Zaključak

Jezične pogreške u medijima na primjeru podravskih listova i portala jest naziv ovoga završnoga rada. U njemu sam obuhvatila sve važne činjenice koje se tiču pogrešaka u publicističkome stilu. Svako poglavlje potkrijepljeno je navodima, objašnjenjima te primjerima koje sam navela iz najčitanijih novina (Podravski list, Glas Podravine) te portala (Klikaj.hr, Drava.info, ePodravina)

Kod usporedbe portala i novina mogu zaključiti da su novine ozbiljnije i profesionalnije. Sadrže znatno manje pogrešaka nego portali. Ono što je bitno naglasiti za novine, posebno za Podravski list, je to da sadrži kolumne na dijalektu što potvrđuje tezu s početka završnoga rada. Upravo zbog toga sam i odabrala regionalne medije kako bih dokazala prisutnost dijalektizama i kolokvijalizama u takvim publikacijama. Kolumne su napisane na način da nasmiju čitatelja, a naslovi im plijene pažnju.

Neočekivano je to da su naslovi i na portalima i u novinama jednaki. Sadrže brojne metafore, hiperbole, metonimije, usporedbe itd. Zamijetili smo i to da nema puno pogrešaka na osnovu *ije* i *je* te *č* i *ć*. Najlakše je pronaći riječi stranog porijekla koje su prilagođene tekstu. Također, poznato je da se takvi izrazi koriste u publikacijama za mlade ili tzv. žutom tisku, no ovdje ima slučajeva gdje se anglizmi koriste i u rubrici *crna kronika*. Pretpostavljam da je to zbog pokušaja privlačenja pažnje čitatelja.

Iako su fonološke pogreške zastupljenije u govornim medijima, u ovome slučaju pronašla sam ih i u pisanim. Gubljenje slova ili zamjenu jednog glasa drugim u tisku, možemo opravdati nemarnošću te željom za što bržim objavljivanjem informacija.

Na samome kraju ovoga rada mogu zaključiti da listovi koji izlaze na državnoj razini nisu ništa jezično ispravniji od ovih koji izlaze na regionalnoj. Dijalektizmi u podravskim listovima i portalima mogu pridonijeti očuvanju tradicije govora te podučiti mlade naraštaje o razgovornome stilu njihovih predaka, ali samo ako su korišteni s namjerom, a ne kao pogreška uslijed nepoznavanja standarda.

U Koprivnici, 1. listopada 2018.

Ivana Ivezić

13. Literatura

Knjige:

[1] Babić, S.: *Hrvatska jezikoslovna prenja*, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2001.

[2] Hudček, L., Mihaljević, M.: *Jezik medija: publicistički funkcionalni stil*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2009.

[3] Hudček, L., Mihaljević, M.: *Hrvatska školska gramatika*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2017.

[4] *Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.

[5] Kovačević, M., Badurina, L.: *Raslojavanje jezične stvarnosti*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 2001.

[6] Silić, J.: *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Disput d.o.o., Zagreb, 2006.

[7] Škarić, I.: *Temeljci suvremenoga govornišтва*, Školska knjiga, Zagreb, 2000.

[8] Tkalec, G.: *Stilske osobitosti medijskoga jezika*, Sveučilište Sjever, Koprivnica, 2014.

Pregledni rad:

[9] Sapunar, A., Togonal, M.: *Hrvatski jezični standard u jeziku javne komunikacije; Uloga medija u oblikovanju hrvatske jezične svijesti i kulture*, Pregledni rad, 2012.

Stručni rad:

[10] Foro, M.: *Leksička razina publicističkog stila*, Stručni rad, 2014.

Diplomski radovi:

[11] Bogdanović, J.: *Leksička razina medijskoga jezika*, Diplomski rad, Sveučilište J.J. Strossmayera Osijek, Osijek, 2017.

[12] Kišić, R.: *Anglizmi u medijima*, Diplomski rad, Učiteljski fakultet, Zagreb, 2016.

[13] Knežević, A.: *Morfološka i sintaktička razina jezika novina i mrežnih portala*, Diplomski rad, Sveučilište J.J. Strossmayera Osijek, Osijek, 2015.

Završni rad:

[14] Klobučar, A.: *Utjecaj kajkavskog narječja na govorno izražavanje*, Završni rad, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2016.

Tiskovine:

[15] Podravski list 18. lipnja 2018.

[16] Podravski list 23. lipnja 2018.

[17] Podravski list 2. srpnja 2018.

Internetski izvori:

- <https://sredi5.com/kako-se-pise-pravilno-hrvatski-rijec/koji-ili-kojeg/> 30. kolovoza 2018. 13:34
- <http://bujicarijeci.com/2012/11/gdje-%E2%88%92-kamo-%E2%88%92-kuda> 30. kolovoza 2018. 2:52
- <http://jezicni-savjetnik.hr/?page=6> 30. kolovoza 2018. 2:08
- <http://kreacija.info/pleonazmi-u-hrvatskom-jeziku/> 30. kolovoza 2018. 1:30
- <https://hgdcgkotor.files.wordpress.com/2015/05/hrvatski-pravopis-i-gramatika.pdf> 29. kolovoza 2018. 23:00
- <http://sikavica.joler.eu/nastava/nastavni-materijali/hrvatski-jezik---pravopis-i-gramatika> 29. kolovoza 2018. 23:05
- <https://epodravina.hr/koprivnica-prvenstvo-otvara-s-dva-gostovanja-trece-kolo-dolazi-slavonija-potkraj-jeseni-regionalni-derbi-s-bjelovarom/> 6. kolovoza 2018. 18:00
- <https://epodravina.hr/bizarno-radnici-otisli-na-pauzu-a-iza-leda-im-se-srusila-kuca-u-gradu-nalozili-izvodacu-da-ukloni-opasne-dijelove-gradevine/> 6. kolovoza 2018. 18:04
- <https://www.glaspodravine.hr/mgk-koprivnicki-muzej-domacin-edukativne-muzejske-akcije/> 27. srpnja 2018. 21:30
- <https://drava.info/2018/07/slaven-belupo-otvara-sezonu-u-puli-ivkovic-spremni-smo-i-jedva-cekamo-start-prvenstva/> 29. srpnja 2018. 18:02
- <https://www.glaspodravine.hr/apel-vozacima-da-ne-prestizu-na-nepreglednim-mjestima-i-ne-ulijecu-u-skare/> 22. kolovoza 2018. 19:06
- <https://epodravina.hr/foto-ispod-zidina-starog-града-najmladi-uzivali-u-etno-igrama-u-organizaciji-gradske-knjiznice-durdevac/> 22. kolovoza 2018. 19:24
- <https://epodravina.hr/foto-rotorovci-nastupili-na-cestovnom-kupu-hrvatske-mladi-tisaj-osvojio-srebro/> 22. kolovoza 2018. 19:46
- https://epodravina.hr/foto-rotorovci-nastupili-na-cestovnom-kupu-hrvatske-mladi-tisaj-osvojio-srebro/?meta_refresh=true 22. kolovoza 2018. 20:13
- https://epodravina.hr/foto-rotorovci-nastupili-na-cestovnom-kupu-hrvatske-mladi-tisaj-osvojio-srebro/?meta_refresh=true 22. kolovoza 2018. 20:19
- <https://www.klikaj.hr/11-sportsko-ljeto-u-nedeliscu-ce-se-ponovno-odrzavati-kampovi-za-osnovnoskolce/> 22. kolovoza 2018. 20:30
- <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=20069> 20. kolovoza 2018. 22:05
- <https://www.klikaj.hr/neslavni-rekorder-podravski-roker-na-biciklu-napuhao-gotovo-3-promila-alkohola/> 22. kolovoza 2018. 21:08

<https://www.klikaj.hr/dva-mjeseca-prije-roka-pustanjem-balona-svecano-obiljezen-zavrsetak-radova-na-dvostrukom-kruznom-toku-na-ledinama/> 22. kolovoza 2018. 21:14

<https://www.klikaj.hr/dva-mjeseca-prije-roka-pustanjem-balona-svecano-obiljezen-zavrsetak-radova-na-dvostrukom-kruznom-toku-na-ledinama/> 22. kolovoza 2018. 21:23

<https://epodravina.hr/mladi-koprivnicanci-iz-os-antuna-nemcica-gotovinskog-osvojili-naslov-drzavni-prvaka-u-granicaru-na-plazma-sportskim-igrama-mladih/> 22. kolovoza 2018. 21:36

<https://epodravina.hr/foto-davorka-horvat-moderna-svecenica-omiljena-medu-svojim-vjernicima-da-bili-dobri-svecenici-ne-nam-celibat-se-udata-zena-mogu-poistovjetiti-s-problemima-drugih/> 15. kolovoza 2018. 16:39

<https://epodravina.hr/foto-sportski-susretni-zena-u-heresinu-okupili-mnostvo-clanica-udrugas-podrucja-zupanije/> 20. kolovoza 2018. 15:34

<https://epodravina.hr/imamo-dvoje-dobitnika-jedinstvenih-i-luksuznih-renesansnih-parfemapunih-zlatnih-listica/> 21. kolovoza 2018. 10:20

<https://epodravina.hr/foto-veronika-drljacic-najbolja-je-mlada-juniorka-hrvatske-koja-osvaja-medalje-i-sanja-olimpijske-igre-dosta-je-naporno-uskladiti-i-skolu-i-treninge-ali-uspijevam/> 22. kolovoza 2018. 21:53

<https://epodravina.hr/pocinje-nogometna-groznica-borac-u-obranu-naslova-krece-protiv-prekodravca-nove-molve-ugostit-ce-miklinovec-trener-ljubic-dobro-smo-radili-realnost-je-gornji-dio-tablice/> 23. kolovoza 2018. 22:15

<https://epodravina.hr/institut-za-financije-ocijenio-transparentnost-proracuna-zupanija-gradova-i-opcina-rezultati-su-iznenadujuci/> 23. kolovoza 2018. 22:19).

<https://epodravina.hr/foto-koprivnicka-udruga-osoba-s-invaliditetom-bolje-sutra-predstavila-projekt-da-bi-mali-znali-a-veliki-pazili/> 23. kolovoza 2018. 22:31

<https://epodravina.hr/foto-koprivnicki-kosarkasi-s-invaliditetom-dobili-kolica-zahvaljujuci-humanitarnoj-akciji-i-plemenitim-donacijama/> 23. kolovoza 2018. 22:33

<https://epodravina.hr/potpura-turizmu-renesansni-festival-i-picokijada-dobili-najvise-novca-evo-koliko-je-tko-dobio-za-svoje-turisticke-projekte/> 23. kolovoza 2018. 22:51

<https://epodravina.hr/foto-video-vikend-u-legradu-zabava-bez-granica-kupanje-u-dravi-i-putovanje-brodom-k-susjedima-okupilo-stotine-mladih-i-starih/> 20. kolovoza 2018. 22:33

<https://epodravina.hr/foto-pedijatrice-zorka-valentic-vise-od-20-godina-lijeci-tisuce-malih-pacijenata-posao-moze-biti-jako-stresan-nosim-ga-i-kuci-no-rad-s-djecom-me-cesto-nasmije-do-suza/> 23. kolovoza 2018. 12:39

<https://epodravina.hr/bizarno-radnici-otisli-na-pauzu-a-iza-leda-im-se-srusila-kuca-u-gradu-nalozili-izvodacu-da-ukloni-opasne-dijelove-gradevine/> 23. kolovoza 2018. 22:33

<https://epodravina.hr/preplanulu-put-petra-je-istaknula-s-divnim-bojama-a-ove-natikace-svaka-trendseterica-ima-u-svom-ormaru/> 21. kolovoza 2018. 23:13

<https://epodravina.hr/idemo-otok-ovoga-vikenda-donosi-rock-punk-i-metal-koncerte-nezaobilaznu-street-art-izlozbu-i-brojne-druge-sadrzaje/> 20. kolovoza 2018. 13:02

<https://epodravina.hr/foto-rotorovci-nastupili-na-cestovnom-kupu-hrvatske-mladi-tisaj-osvojio-srebro/> 22. kolovoza 2018. 19:56

<https://www.klikaj.hr/dva-mjeseca-prije-roka-pustanjem-balona-svecano-obiljezen-zavrsetak-radova-na-dvostrukom-kruznom-toku-na-ledinama/> 22. kolovoza 2018. 21:17

<https://epodravina.hr/foto-sportski-susretni-zena-u-heresinu-okupili-mnostvo-clanica-udrugas-podrucja-zupanije/> 22. kolovoza 2018. 17:08

<https://epodravina.hr/na-malom-standu-klaudije-sipek-nasli-smo-jagode-koje-su-nas-vratile-u-djetinjstvo-dobra-je-godina-za-njih-kod-uvoznih-nikad-ne-znate-sto-cete-dobiti/> 22. kolovoza 2018. 17:15

https://epodravina.hr/problemi-u-azilu-voditelj-ratimir-jursetic-pucamo-po-savovima-zbog-neodgovornih-vlasnika-postoji-mogucnost-stopiranja-zaprimanja-zivotinja/?meta_refresh=true 22. kolovoza 2018. 17:33

<https://epodravina.hr/foto-pcelarski-razgovori-okupili-velik-broj-pcelara-cilj-je-promicanje-ove-grane-kao-i-razmjena-iskustava/> 22. kolovoza 2018. 17:40

<https://epodravina.hr/foto-video-tomislav-je-sve-blize-cilju-za-latice-pola-puta-je-prosao-i-uspjesno-prkosi-svim-vremenskim-uvjetima-svakog-dana-neki-novi-izazovi-ali-uvijek-uspijem-stici-na-cilj/> 22. kolovoza 2018. 17:48

<https://epodravina.hr/pijani-vozaci-jucer-skrivili-cak-sest-prometnih-nesreca-rekorder-je-bio-51-godisnjak-s-312-promila-u-krvi/> 28. kolovoza 2018.

<https://www.glaspodravine.hr/kolumna-torcec-protiv-drnja-i-skorasnji-pocetak-zupanijskih-liga/> 23. kolovoza 2018. 13:14

<https://www.glaspodravine.hr/kolumna-kraj-znl-a-prepricavanje-novin-i-zalosni-stef/> 22. kolovoza 2018. 13:45

<https://hrcak.srce.hr/> 23. srpnja 2018.

<https://www.wikipedia.org/> 1. kolovoza 2018.

